

proo
primair openbaar onderwijs
veluwe

“Samen plezier in leren!”

Beleid Plusklas

De Cantharel

Datum:	2 mei 2018
Status:	Definitief
Versie:	1.3

Inhoud

Inhoud	2
1. Inleiding	3
1.1 Keuze voor dit beleidsplan	3
1.2 Definitie meer- en hoogbegaafdheid	3
1.3 Doelen van dit beleidsplan:	4
2. Onze school	5
2.1 Zakelijke gegevens.....	5
2.2 Visie van de school	5
3. Signalering en diagnostiek.....	6
3.1 Inleiding	6
3.2 Signalering	6
3.2.1 Signalering aan de hand van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid	6
3.2.2 Signalering aan de hand van opbrengsten	6
3.2.3 Signalering van onderpresteerders.	7
3.2.4 Signalering door ouders.	7
3.2.5 Diagnostiek	7
4. Lesaanbod plusklas.....	8
5. Compacten en verrijken	11
5.1 Definitie	11
5.2 Organisatiemodel compacten voor de Cantharel	12
6. Organisatie en klassenmanagement	14
7. Taken en rollen	16
8. Ontwikkelpunten.....	17
9. Bronnen	18
10. Bijlagen	19

1. Inleiding

1.1 Keuze voor dit beleidsplan

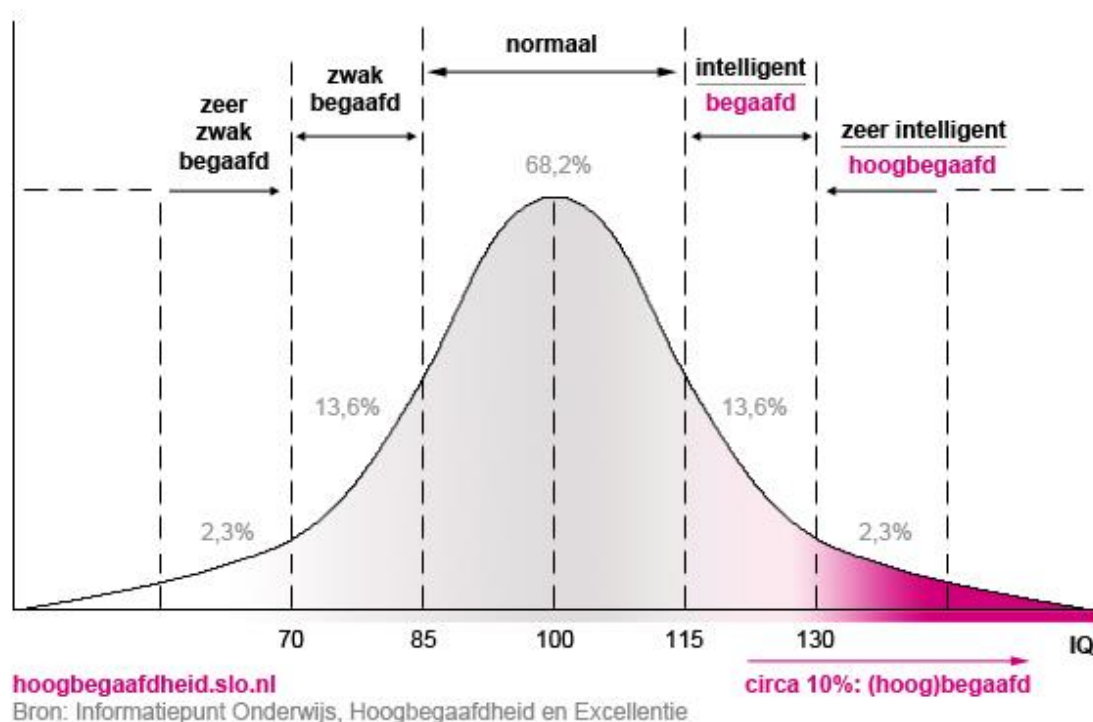
Sinds het schooljaar 2014-2015 wordt op de Cantharel gewerkt met een interne plusklas voor meer- en hoogbegaafde leerlingen in groep 5 t/m 8. Daarnaast kunnen hoogbegaafde leerlingen in aanmerking komen voor deelname aan de Digitale Plusklas van Stichting Proo en de Hoogbegaafdheidsklas op de Arendshorst. In de bijlage is een stroomschema met de verschillende mogelijkheden opgenomen.

In dit beleidsplan zijn afspraken vastgelegd die gelden voor de interne plusklas.

1.2 Definitie meer- en hoogbegaafdheid

Er is geen eenduidige wetenschappelijk definitie van meer- en hoogbegaafdheid. Diverse theorieën en modellen bieden relevante aspecten voor een definitie en deze aspecten komen met elkaar overeen of vullen elkaar aan.

Onder meer- en hoogbegaafdheid wordt een intelligentieniveau boven het gemiddelde met een grote mate van creativiteit, doorzettingsvermogen (intrinsieke motivatie), taakgerichtheid (doelgericht gedrag) en een grote exploratiedrang verstaan. Een hoge IQ-score >130 is een sterke indicatie van hoogbegaafd niveau. Een IQ- score tussen 115 en 130 is een indicatie van begaafd niveau.

In de literatuur worden veelvoorkomende eigenschappen van een begaafde leerling beschreven, echter kunnen eigenschappen onderling erg verschillen en soms zelfs tegenovergesteld zijn. Enkele eigenschappen van begaafde leerlingen zijn:

- Hoge intellectuele capaciteiten (presteert zeer hoog op toetsen A+ / hoge IQ-score);
- Ontwikkelingsvoorsprong;

- Uitblinken op één of meerdere gebieden;
- Grote verbale vaardigheid;
- Gemakkelijk kunnen leren/ hoog leertempo;
- Maakt grote leerstappen;
- Goed leggen van (causale) verbanden;
- Makkelijk kunnen analyseren van problemen;
- Vindingrijk in het ontwikkelen van eigen oplossingsmethoden;
- Goed abstract denken;
- Hoge mate van zelfstandigheid;
- Brede of juist specifieke interesse/ hoge motivatie/ leergierig;
- Creatief vermogen;
- De lat automatisch hoog leggen;
- Hoge gevoeligheid;
- Kritische instelling;
- Groot rechtsvaardigheidsgevoel;
- Apart gevoel voor humor;
- Hoge mate van concentratie.

(Van Gerven, 2008; Van Gerven, 2016; SLO Nationaal Expertisecentrum voor Leerplanontwikkeling, 2017)

1.3 Doelen van dit beleidsplan:

Ten aanzien van meer- en hoogbegaafde leerlingen gaan we uit van de volgende doelen:

Niveau	Doel
<i>Leerling</i>	• Een ontwikkeling bieden die past bij het uitdagingniveau, zodat het leerpotentieel maximaal wordt benut. • Leer- en sociale problemen die voortkomen uit de hogere begaafdheid begeleiden. • Contact met ontwikkelingsgelijken bieden. • Stimuleren tot excellentie (topprestaties leveren) door talenten te ontwikkelen. • Het bestaande onderwijsaanbod verrijken door extra leerstrategieën aan te bieden. • Leerlingen eigenaar maken van hun eigen ontwikkelproces.
<i>Ouders</i>	• Nadrukkelijk betrekken bij het ontwikkelproces van hun kind. • Waar mogelijk kan de specialist ouders ondersteunen bij opvoedingsvragen rondom hun kind.
<i>Leerkrachten, intern begeleider en specialisten</i>	• Nadrukkelijk betrekken bij het ontwikkelproces van meer- en hoogbegaafde kinderen. • Ondersteunen bij didactische en pedagogische vragen rondom meer- en hoogbegaafde kinderen. • Ondersteunen bij het signaleren in de klas.

2. Onze school

2.1 Zakelijke gegevens

Brinnummer	12VQ
Schoolnaam	De Cantharel
Telefoonnummer	0341 – 55 38 55
Gemeente	Ermelo
Provincie	Gelderland
Vestigingsadres	Amanietlaan 5, 3852 ZX Ermelo
E-mail school	decantharel@stichtingproo.nl
Directeur	Patrick van den Hoorn
Intern begeleider	Simona Balvert
Naam bevoegd gezag	Stichting Proo: Primair openbaar onderwijs Noord-Veluwe
College van Bestuur	Berend Redder
Correspondentie-adres bevoegd gezag	Oosteinde 17 3842 DR HARDERWIJK
Telefoonnummer	0341 - 466370
E-mail bestuur	info@stichtingproo.nl

2.2 Visie van de school

Visie school:

- *Wij willen een school zijn, die een basis geeft voor gelijkwaardigheid en respect. Wij schenken daarom extra aandacht aan de omgangsvormen.*
- *Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich optimaal en zelfstandig kunnen ontwikkelen. Dat doen wij door hen op een consequente, veilige manier een open sfeer te bieden.*
- *Wij sluiten aan op de ontwikkelingslijn van de kinderen. Wij bieden de leerstof deels klassikaal, deels zelfstandig aan. Wij geloven dat kinderen zo zelf ontdekkend, kritisch en zelfverantwoordelijk worden. Ook leren wij hen samen te werken.*
- *Wij vinden resultaten belangrijk, door middel van toetsen en observaties monitoren wij en sturen waar nodig bij.*
- *Wij streven ernaar dat de kinderen, als ze onze school verlaten, zelfstandig en vol zelfvertrouwen kunnen functioneren in de maatschappij van nu.*
- *Wij geven de kinderen de benodigde kennis en vaardigheden mee die zij nodig hebben voor een goede aansluiting op het voortgezet onderwijs.*
- *Wij streven ernaar een uitdagende school te zijn voor alle kinderen.*

Het motto van de Cantharel is: *Samen plezier in leren*. Dit motto komt in de plusklas onder meer tot uiting aan de hand van de volgende afspraken:

- Inzet van coöperatieve werkvormen (samen).
- Uitdagende opdrachten, vaak op basis van eigen interesse van leerlingen (plezier).
- Aandacht voor leerstrategieën en probleemoplossend werken (leren).

3. Signalering en diagnostiek

3.1 Inleiding

Signaleren van meer- en hoogbegaafden op de Cantharel vindt plaats aan de hand van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid (DHH). Daarnaast wordt gebruik gemaakt van gegevens uit het Cito Leerlingvolgsysteem (LVS).

3.2 Signalering

3.2.1 Signalering aan de hand van het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid

Wanneer de groepsleerkracht het vermoeden heeft van meer- of hoogbegaafdheid vult de leerkracht de QuickScan van het DHH (Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid). De QuickScan bestaat uit verschillende soorten vragen; kenmerken van de leerling, didactische prestaties, didactische attitude en pedagogische ontwikkeling. Na het invullen van de QuickScan zijn de volgende adviezen mogelijk:

1. Geen aanleiding voor verder onderzoek.
2. Module 1 Signalering
3. Module 2 Diagnostiek

Wanneer het onderzoek (module 1 en/ of 2) wordt voortgezet, krijgt de leerkracht vervolgens handvatten die hij of zij nodig heeft om de leerlingbegeleiding goed op te zetten en wordt er gekeken op welke manier de leerling kan deelnemen aan de plusklas (Van Gerven & Drent, 2011).

Daarnaast wordt de QuickScan vanuit het DHH structureel afgenomen op de volgende momenten:

- Zes weken na instroom in groep 1 tot maximaal een half jaar na instroom;
- Tweede helft groep 3 (na afname Cito-toetsen);
- Tweede helft groep 5.

3.2.2 Signalering aan de hand van opbrengsten

De halfjaarlijkse LVS toetsen worden door de groepsleerkracht geanalyseerd. Scoort de leerling minimaal 2 keer achter elkaar een 1+ op citotoetsen Rekenen- Wiskunde en Begrijpend Lezen, dan is het mogelijk om de leerling te plaatsen in de plusklas. Daarnaast vult de leerkracht de QuickScan van het DHH in en op basis van de resultaten en de observatielijst wordt er besloten of de leerling in aanmerking komt voor de plusklas.

Daarnaast is het belangrijk dat de toetsresultaten van deze leerlingen diep geanalyseerd worden. Vroegtijdig signaleren en op basis daarvan interveniëren is van groot belang, want een klein hiaat kan zomaar leiden tot afhaken of vastlopen. De onderstaande procedure kan helpen bij de analyse van toetsen:

- Onderzoeksvraag 1: Hoe zijn de resultaten op het gebied van begrijpend lezen en rekenen-wiskunde?
- Onderzoeksvraag 2: Hoe verhouden de resultaten op de verschillende vakgebieden zich tot elkaar? Is er een belemmering bij overige vakgebieden? Dit kan bijvoorbeeld een onderliggende (leer)stoornis, een laag zelfvertrouwen op een bepaald domein, onvoldoende afgestemd onderwijsaanbod, een hiaat, demotivatie of onderpresteren zijn.
- Onderzoeksvraag 3: Zijn de resultaten gemiddeld of beneden gemiddeld maar zien we wel kenmerken van begaafdheid? Een diagnostisch gesprek geeft inzicht in het denkproces van de

leerling. Daarnaast heeft een begaafde leerling een hoog reflectief vermogen en kan een gesprek tot nieuwe inzichten leiden (Gerven, 2016).

3.2.3 Signalering van onderpresteerders.

Uit onderzoek blijkt dat onderpresteerders een negatieve houding ten opzichte van school hebben, meer problemen hebben met autoriteit, minder waardering hebben voor schoolse doelen en minder motivatie hebben om deze doelen te bereiken. Motivatie blijkt tevens de belangrijkste factor van onderpresteren te zijn (Van Gerven, 2016).

Het DHH geeft aan dat er bij onderpresterende leerlingen gekeken wordt naar de volgende aspecten:

- Intelligentiegegevens en uitslag bij het cluster Leer- en persoonlijkheidseigenschappen;
- Bestaande gegevens uit het leerlingvolgsysteem;
- Resultaten van doortoetsen;
- Resultaten bij het cluster Prestatiemotivatie;
- Resultaten bij het cluster Werk- leerstrategieën

3.2.4 Signalering door ouders.

Wanneer ouders het vermoeden hebben van meer- of hoogbegaafdheid dan kan de leerkracht de QuickScan van het DHH invullen. Indien nodig vullen de ouders bij de module 'signaleren' de ouderlijst in (Van Gerven & Drent, 2011).

3.2.5 Diagnostiek

Wanneer het DHH nader onderzoek adviseert, kan het Kenniscentrum ingezet worden. Denk hierbij aan bijvoorbeeld een intelligentieonderzoek door een orthopedagoog of het aanhouden van resultaten van een intelligentieonderzoek door een door Stichting Proo erkende instantie.

4. Lesaanbod plusklas

Het lesaanbod is afgestemd op de onderwijsbehoeften van meer- en hoogbegaafde leerlingen. In de literatuur worden verschillende onderwijsbehoeften beschreven. Bijvoorbeeld:

- Contact met zogenoemde ontwikkelingsgelijken;
 - Het leren leren;
 - Behoefte om creatief en analytisch te denken;
 - Behoefte aan open opdrachten;
 - Stimuleren van executieve functies ;
 - Behoefte aan feedback op proces en product
- (Van Gerven, 2016)

Daarnaast is het lesaanbod voor de plusklas op de Cantharel gebaseerd op het hogere orde denken van de Taxonomie van Bloom. De taxonomie van Bloom bestaat uit drie hogere ordes van denken en drie lagere ordes van denken. De drie hogere ordes van denken: analyseren, evalueren en uiteindelijk creëren passen bij het verrijkingswerk van de plusklas.

Bron: <https://talentstimuleren.nl/thema/stimulerend-signaleren/rijke-leeractiviteiten/bloom>

Op basis van de literatuur (Taxonomie van Bloom) en de onderwijsbehoeften worden de volgende activiteiten in de plusklas en in de klas aangeboden:

Projecten

Gedurende het jaar worden er verschillende projecten aangeboden. Leerlingen werken binnen een bepaald thema aan diverse onderzoeksvragen. De thema's die centraal staan zijn divers; programmeren, wetenschap en techniek, dieren, sport, leren leren, etc. Aan deze projecten worden doelen gekoppeld die in relatie staan met de executieve functies en mindset. Daarnaast wordt bij elk project de onderzoekende houding van de leerlingen, het kritisch, analytisch, evaluatief en creërend denken gestimuleerd.

Rekentijger (groep 5 t/m 7)

Rekentijger stimuleert het logisch en wiskundig denken. Rekentijger biedt complexe, creatieve en innovatieve wiskundeproblemen en puzzels. Het doet een groot beroep op creativiteit, logisch denken en redeneren. Ook worden wiskundige onderwerpen aangeboden die in het geheel niet in de leerstof van de basisschool worden aangeboden en hierdoor vergaren de leerlinge nieuwe kennis en

inzichten. Door de pittige opdrachten ervaren de leerlingen hoe het is om iets niet direct (goed) te kunnen en wordt het 'leren leren' gestimuleerd.

Topklassers Wiskunde (groep 8)

Topklassers Wiskunde wordt aan de plusklaskinderen van groep 8 aangeboden. Topklassers vraagt een grote mate van zelfstandigheid en daarnaast wordt er een beroep gedaan op het analytisch, creatief en praktisch vermogen. Door de pittige opdrachten ervaren de leerlingen hoe het is om iets niet direct (goed) te kunnen en wordt het 'leren leren' gestimuleerd.

Denksleutels

Denksleutels zijn kaartjes met een vraag of opdracht die kinderen stimuleren om kritisch, evaluatief en creërend te denken. Ze worden gebruikt om het denken bij kinderen te openen; er zijn geen vaste of juiste antwoorden.

Filosofische gesprekken

Tijdens een filosofisch gesprek krijgen de pluskinderen de ruimte om hun gedachten te ordenen en te uiten. Kinderen speculeren (als dit.., dan..) of formuleren argumenten (voor en tegen). Filosofische gesprekken stimuleren het kritisch en analytisch denken.

Daarnaast worden er in de Plusklas activiteiten aangeboden die een bepaalde periode worden uitgevoerd.

Spellen

Het spelen van spellen sluit aan bij de onderwijsbehoefte contact met zogenoemde ontwikkelingsgelijken. Leerlingen leren te verliezen, samen te werken met ontwikkelingsgelijken, door te zetten als het direct niet lukt en leren nauwkeurig de spelregels te lezen. Een ander doel van dat wordt nagestreefd is het stimuleren van executieve functies. Bijvoorbeeld: doelgericht gedrag, flexibiliteit, emotieregulatie, timemanagement, volgehouden aandacht en responsinhibitie.

Mindset

Leerlingen die behoefte hebben aan het aanleren van een Growth Mindset, doorlopen het werkboek Mindset met de plusklasleerkracht. Growth Mindset speelt een belangrijke rol bij de motivatie van onderpresterende leerlingen (Van Gerven, 2016).

Extra verrijkingsmateriaal voor in de (plus)klas:

Wereldoriëntatie Plustaak

Wereldoriëntatie Plustaak kan als extra verrijkingsmateriaal ingezet worden en stimuleert de creativiteit, de executieve functies en de onderzoekende houding. Daarnaast bevatten de opdrachten een hoog abstractieniveau en een hoge mate van complexiteit. Ook wordt er van de leerlingen verwacht dat ze nieuwe ideeën/ producten creëren, experimenteren, relaties onderzoeken en informatie kritisch bekijken.

Begrijpend lezen in het Engels (groep 8)

Het lezen van moeilijke Engelse teksten en het maken van vragen over de tekst stimuleert het 'leren leren'. Leerlingen leren diverse denkstrategieën toe te passen en daarnaast ervaren de leerlingen hoe het is om iets niet direct (goed) te kunnen.

Plustaak taal of plustaak lezen

Plustaak taal of lezen is verrijkingsstof voor alle leerlingen die door het reguliere werk te weinig worden uitgedaagd. Dit kan in de klas extra worden ingezet en kan zelfstandig gemaakt worden.

Taalmaker

De taalmethode biedt verdiepingsstof in de vorm van plustaken aan. Dit zijn taalactiviteiten vanuit verschillende invalshoeken. Verder hebben alle taalactiviteiten een open karakter en gaan ze vooral over het functioneel toepassen van taal. De taalactiviteiten lokt de leerling uit om creatief om te gaan met geschreven taalvormen.

Webkwesties

Webkwesties is een website en deze site biedt projecten op allerlei vakgebieden. De leerlingen kunnen zelfstandig aan de slag met deze projecten. De projecten zijn vooral gericht op zelfverantwoordelijk leren. Daarnaast worden de leerlingen aangesproken op hun interesses.

5. Compacten en verrijken

5.1 Definitie

De definitie van compacten is het 'indikken' van de methode. Hierdoor wordt onnodige herhalings- en oefenstof overgeslagen en wordt het leerstofaanbod afgestemd op de (leer)eigenschappen van (hoog) begaafde leerlingen. Bij verrijken gaat de leerling dieper op de stof in (Van Gerven, 2016).

Er zijn twee manieren om te compacten.

Convergente compacten:

Een vorm van convergente differentiatie is het gebruiken van routeboekjes: een vooraf vastgestelde selectie van werk voor compacting. Steenbergen (2009) beschrijft richtlijnen om een idee te krijgen van wat wel en niet geschrapt kan worden.

Wat wel aanbieden?

- Introductie van een nieuw thema
- Bied instructie verkort aan of laat instructie weg
- Ontdek- en onderzoeksactiviteiten
- Verrijkingsstof die wezenlijk moeilijker is (open opdrachten).
- Belangrijke leerstappen in de leerlijn (cruciale leermomenten bij nieuwe leerstof)
- Betekenisvolle taalactiviteiten (variatie in informatiebron).
- Taalactiviteiten die gericht zijn op metacognitieve vaardigheden (reflecteren op je eigen denken).

Wat schrappen?

- 50 -75% van de oefenstof.
- 75- 100 % van de herhaling
- Verrijkingsstof die meer van het hetzelfde biedt.

Divergent compacten:

Divergent compacten heeft betrekking op de leerbehoeften van de individuele leerling.

Drent en Van Gerven (2001) geven de volgende uitgangspunten voor deze vorm van compacten:

- Leerlingen volgen de introductie van nieuwe elementen in de leerstof.
- Leerlingen hebben minder behoefte aan oefenstof en nauwelijks of geen behoefte aan herhalingsstof.
- Leerlingen hebben behoefte aan grote leerstappen en opdrachten met een uitdagend karakter.
- Leerlingen moeten betrokken blijven bij het groepsgebeuren.
- Leraren moeten zicht kunnen houden op het leerproces van de leerling.

Daarnaast maken Drent en Van Gerven (2012) onderscheid tussen het compacten in de eerste leerlijn en in de tweede leerlijn.

Eerste leerlijn: Deze is bedoeld voor begaafde leerlingen met een beperkte didactische voorsprong en leerlingen met een specifiek talent. Zij hebben bijvoorbeeld een voorsprong bij een bepaald vakgebied. Dit is ongeveer 10-15 % van alle leerlingen.

Tweede leerlijn: Deze is bedoeld voor hoogbegaafde leerlingen met een ruime didactische voorsprong en leerlingen bij wie na een vervroegde doorstroming de ontwikkeling van een nieuwe voorsprong voorkomen moet worden. Dit is ongeveer 2-3 % van alle leerlingen.

Aanpassingen van het reguliere programma voor begaafden gebeurt beleidsmatig vooralsnog bij de vakken rekenen, taal en spelling. Op individueel initiatief kan een leerkracht bepalen of in andere vakken aanpassingen gewenst zijn.

5.2 Organisatiemodel compacten voor de Cantharel

Rekenen:

De leerkracht bepaalt in overleg met de intern begeleider of een leerling in aanmerking komt voor compacten. Voorwaarden zijn:

- scoort herhaaldelijk een A- score op CITO Rekenen Wiskunde;
- scoort gemiddeld 90% goed op de methodetoetsen;
- de leerlingen kan het qua welbevinden en leeraanpak aan;
- intern begeleider en leerkrachten denken er (vrijwel) hetzelfde over.

Vervolgens bepaalt de leerkracht hoe hij/ zij het compacten gaat vormgeven. Hierbij wordt er gekeken naar de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Enkele mogelijkheden zijn:

Optie 1:	Optie 2:
a. De leerling maakt voorafgaand van elk blok de toets of een schaduwtoets (les 11). Voorwaarden zijn: ○ de toets/ les wordt onvoorbereid aangeboden; ○ nieuwe leerstof wordt van tevoren niet uitgelegd; ○ de leerlingen mag tijdens de toets/ les komen vragen om hulp, echter mag de hulp niet verder gaan dan een of twee voorbeeldsommen. b. De toets/ les wordt geanalyseerd door de leerkracht. De leerkracht analyseert welke fouten worden gemaakt en beschrijft welke hulp het kind nodig had. Minimaal 80% goed per rekenonderdeel. c. Compacten en verrijken: De leerkracht bespreekt de analyse met de leerling en maakt met de leerling een plan van aanpak. De verrijking vindt plaats in en vanuit de Plusklas (rekentijger/wiskunde) of in de klas (Pluspunters/Rekentijger)	a. De leerling maakt alle leerkrachtgebonden lessen. De leerkracht observeert hoe de leerling de les maakt. b. De leerkrachtgebondenles wordt geanalyseerd door de leerkracht. De leerkracht analyseert welke fouten worden gemaakt. c. Compacten en verrijken: De leerkracht bepaalt aan de hand van de analyse wat de leerling de volgende zelfstandigwerklees maakt. Eventueel in samenspraak met de leerling. De verrijking vindt plaats in en vanuit de Plusklas (rekentijger/wiskunde) of in de klas (Pluspunters/Rekentijger)

Taal:

- a. De leerkracht bepaalt in overleg met de intern begeleider of een leerling in aanmerking komt voor compacten. Voorwaarden zijn:
 - scoort gemiddeld 80- 90% goed op de methodetoetsen;
 - de leerlingen kan het qua welbevinden en leeraanpak aan;
 - intern begeleider en leerkrachten denken er (vrijwel) hetzelfde over.
- b. De leerling maakt de toets steeds met de groep mee; dus niet vooruit toetsen.
Onze reden daarvoor is dat bepaalde taaldomeinen meer aan bod komen in de bloktoets dan andere taaldomeinen.
- c. Compacten en verrijken:
De leerkracht bepaalt per les welke opdrachten de leerling maakt en volgt daarnaast bij nieuwe onderdelen de verkorte instructie. De lessen met nieuwe taalbeschouwingsonderdelen worden helemaal gemaakt. De verrijking vindt plaats in en vanuit de Plusklas (projecttijd) en/of in de klas (plustaak taal/lezen).

Spelling:

- a. De leerkracht bepaalt in overleg met de intern begeleider of een leerling in aanmerking komt voor compacten. Voorwaarden zijn:
 - a. scoort herhaaldelijk een A- score op CITO Spelling;
 - b. scoort gemiddeld 90% goed op de methodetoetsen;
 - c. de leerlingen kan het qua welbevinden en leeraanpak aan;
 - d. intern begeleider en leerkrachten denken er (vrijwel) hetzelfde over.
- b. De leerling maakt het controledictee steeds met de groep mee; dus niet vooruit toetsen.
- b. De leerkracht analyseert CITO Spelling en de PI-dicties. Op basis van deze analyse wordt er per les gekeken welke onderdelen de leerlingen kunnen overslaan. In de praktijk blijkt dat werkwoordspelling voor bijna alle leerlingen in het basisonderwijs niet eenvoudig is. Indien de leerling bepaalde onderdelen van werkwoordspelling beheerst, dan kan de leerkracht ervoor kiezen om de bijbehorende oefeningen over te slaan. Indien dit niet het geval is, dan doet de leerling mee met de uitleg en maakt de leerlingen de oefeningen.
- d. De verrijking vindt plaats in en vanuit de Plusklas (projecten) of in de klas (plusopdrachten methode Spelling in Beeld)

6. Organisatie en klassenmanagement

Groepsplan

De groepsleerkracht maakt voor zijn groep groepsplannen en in deze plannen beschrijft de groepsleerkracht ook hoe het onderwijsaanbod (onderwijsbehoeften, instructiebehoeften, middelen) voor meerbegaafde en hoogbegaafde leerlingen eruitziet. Deze groepsplannen beslaan rekenen, technisch lezen, begrijpend lezen en spelling.

Instructie leerkrachtgebonden lessen taal- en rekenen volgens het IGD-model

1. Gezamenlijke start van de les met de hele groep (5 minuten)		
2. Werkuitleg instructiegevoelige plusleerlingen (2 minuten)		
6. Zelfstandige verwerking instructiegevoelige plusleerlingen (20 minuten)	3. Interactieve groepsinstructie & Begeleide inoefening Instructieafhankelijke en instructiegevoelige leerlingen (max. 10 minuten)	
7. Instructie, feedback, procesbegeleiding instructiegevoelige plusleerlingen (5-10 minuten)		5. Verlengde instructie instructieafhankelijke leerlingen (max. 10 minuten)
6. Vervolg zelfstandige verwerking instructiegevoelige plusleerlingen		6. Zelfstandige verwerking instructieafhankelijke leerlingen (max. 20 minuten)
8. Feedbackronde leraar (5 minuten)		
9. Gezamenlijke afsluiting (5 minuten)		

(Bron: *Knappe koppen in de klas*, Brouwer en Ahlers, 2011, p. 75.)

Wekelijks plusklas met plusklasleerkracht

De plusklasleerlingen hebben wekelijks twee uur in de week een moment met alle plusklaskinderen en de plusklasleerkracht. De plusklasleerkracht legt opdrachten uit, stimuleert gesprekken tussen de leerlingen en werkt met de leerlingen aan het project en de vooraf geformuleerde doelen.

Ruimte

De plusklasleerlingen kunnen in de hal/speellokaal of in de klas zelfstandig aan diverse verrijkingsopdrachten werken. De interne lesplaats is gesitueerd in het speellokaal.

Toegankelijkheid materialen

De plusklasleerlingen hebben een map met verrijkingsstof. Daarnaast werken de leerlingen met de digitale leeromgeving 'Teams' binnen Office 365. Leerlingen maken gebruik van Notebooks van school.

Rapportage

In Parnassys wordt vermeld dat de leerling verrijking krijgt en daarnaast wordt dit tijdens de overdracht benoemt. Ook wordt er in de klassenmap beschreven dat de lesstof van de leerling gecompect en verrijkt wordt.

7. Taken en rollen

De directeur is verantwoordelijk voor:

- jaarlijkse evaluatie van het proces;
- informatievervalschafting procedure Plusklas aan nieuwe ouders;
- ondersteuning bij stagnatie in individuele gevallen.

De intern begeleider is verantwoordelijk voor:

- het begeleiden en ondersteunen van de leerkrachten bij het vormgeven van de onderwijsaanpassingen;
- bewaken van het proces;
- input leveren voor het optimaliseren en bijstellen van het beleid van de Plusklas.

De groepsleerkracht is verantwoordelijk voor:

- het signaleren van de plusklasleerlingen/ (hoog)begaafde leerlingen;
- het formuleren van de onderwijsbehoeften;
- het uitvoeren van compacten en verrijking;
- het bespreekbaar maken van de eventuele handelingsverlegenheid tijdens de groeps- en/of leerlingbesprekingen;
- het nemen van initiatief voor een aanmelding van een leerling bij de Plusklas;
- terugkoppeling evaluaties vanuit de Plusklas naar de ouders.

De plusklasleerkracht is verantwoordelijk voor:

- de praktische uitvoering van de Plusklas, inclusief het opstellen van plannen en evaluaties (in samenspraak met de groepsleerkracht);
- leerkrachten ondersteunen in de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen;
- het team op de hoogte houden van relevante informatie en ontwikkelingen op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid;
- ouderbetrokkenheid door middel van Parro en expertise van ouders;
- bijhouden van Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid in samenspraak met groepsleerkracht en intern begeleider;
- terugkoppeling evaluaties naar de leerlingen, leerkrachten en ouders.

8. Ontwikkelpunten

De ontwikkelpunten op dit moment zijn:

- Ontwikkeling van plusklaskinderen bijhouden.
- Communicatie naar ouders.
- Ondersteuning van leerkrachten in de onderbouw verder versterken.
- Verslaglegging van het planmatig werken versterken.

9. Bronnen

Brouwer, G. & Ahlers, L. (2011). *Knappe koppen in de klas*. Amersfoort: CPS

SLO Nationaal Expertisecentrum voor Leerplanontwikkeling (2017). *Thema begaafdheid*. Verkregen van: <https://talentstimuleren.nl/thema/begaafdheid>

Van Gerven, E. (2008). *Slim Beleid. Keuzes en consequenties bij beleid voor hoogbegaafde leerlingen in het basisonderwijs*. Assen: Van Gorcum

Van Gerven, E., e.d. (2016). *De Gids. Over begaafdheid in het basisonderwijs*. Assen: Van Gorcum

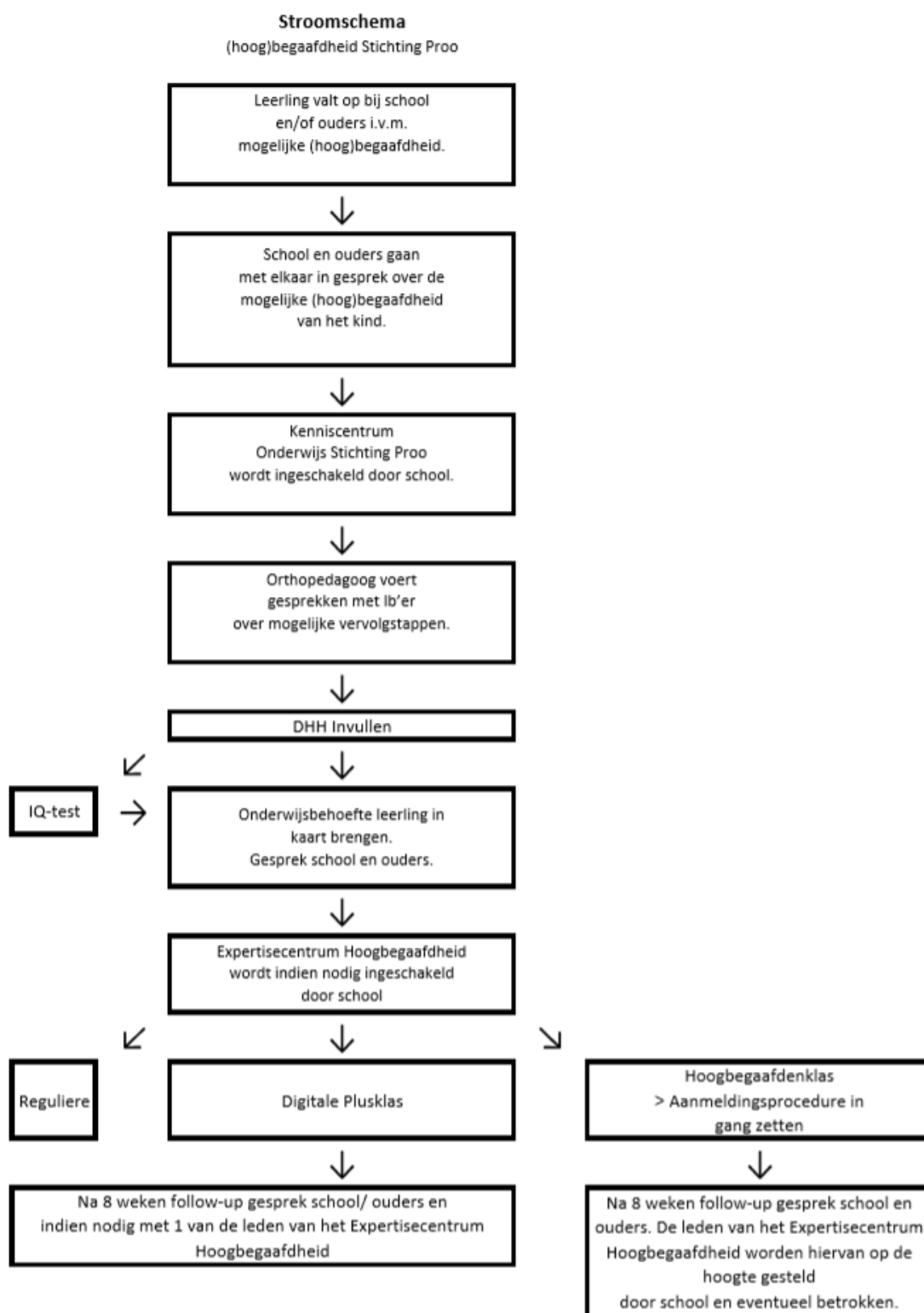
10. Bijlagen

Bijlage I: Stroomschema mogelijkheden (hoog)begaafdheidsonderwijs Stichting Proo

Bijlage II: Stroomschema DHH

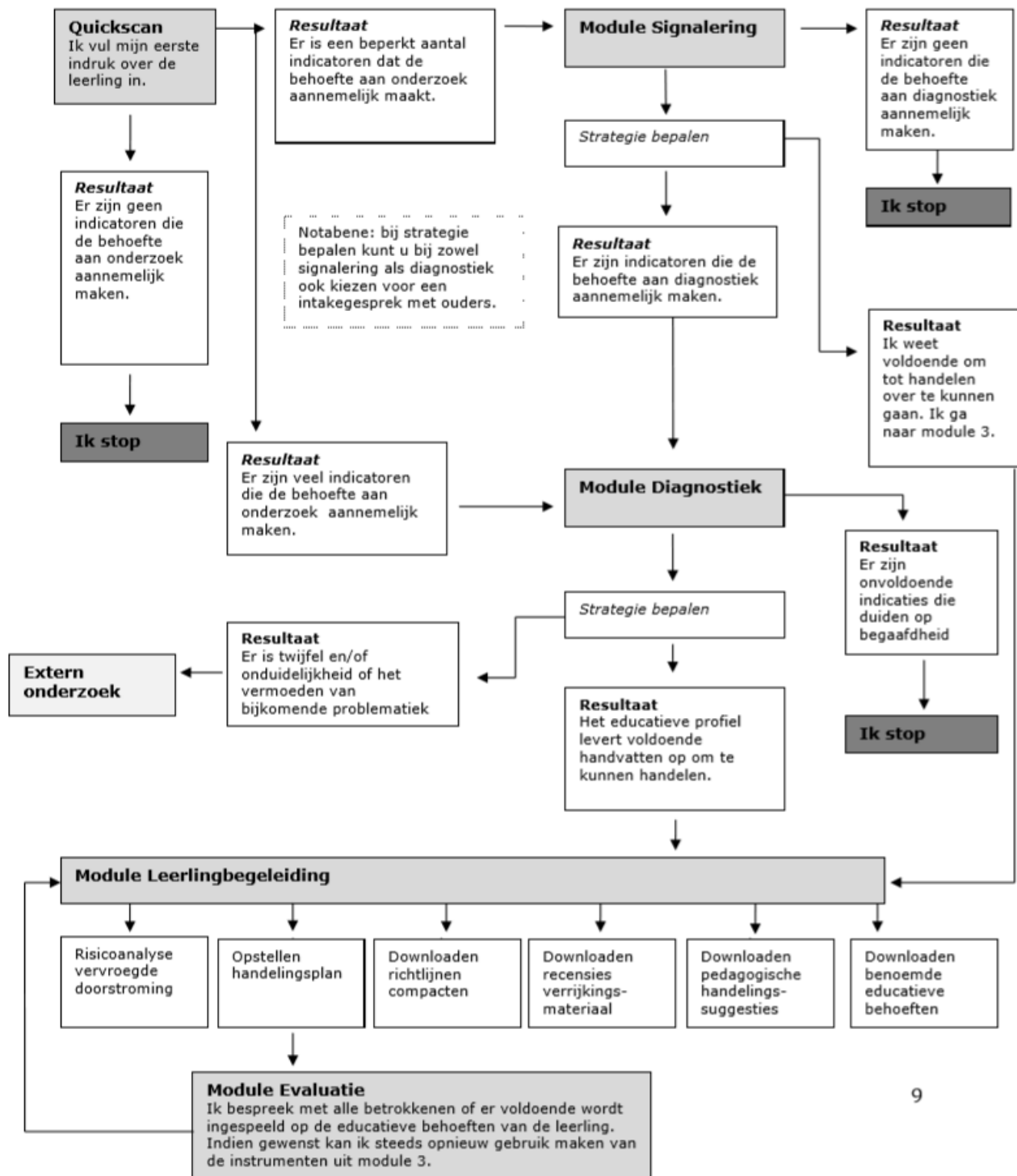
Bijlage III: Ouderbrief deelname plusklas Cantharel

Bijlage I: Stroomschema mogelijkheden (hoog)begaafdheidsonderwijs Stichting Proo

Expertisecentrum Hoogbegaafdheid Stichting Proo november 2017

Bijlage II: Stroomschema DHH

betreft Start plusklas
datum 21 september 2017

Beste ouders/ verzorgers van.....,

Net zoals vorig jaar hebben wij dit schooljaar een plusklas op de Cantharel. Wij hebben uw kind geselecteerd voor deelname aan deze plusklas.

Wat houdt deze plusklas in?

Leerlingen uit de groepen 5 t/m 8 die naar ons idee gebaat zijn bij extra uitdaging, komen op woensdagochtend bij elkaar om te werken aan extra uitdagende stof voor rekenen, taal en begrijpend lezen.

Voor wie is de plusklas bedoeld?

De plusklas is bedoeld voor leerlingen die *herhaald* een bijzonder hoge score hebben gehaald voor de vakken rekenen en begrijpend lezen. Hiervoor kijken wij naar de toetsen uit het leerlingvolgsysteem (de Cito-toetsen). Daarnaast zijn observaties van de groepsleerkrachten belangrijk. Elk half jaar worden de resultaten opnieuw bekeken en besluiten wij of de deelname aan de plusklas wordt voortgezet.

Hoeveel tijd zijn leerlingen kwijt aan hun werk voor de plusklas?

Leerlingen krijgen op woensdagochtend van juf Bernadette instructie en zijn daardoor 2 uur uit de klas. Naast de instructie gaan de leerlingen aan het werk met diverse opdrachten. Ook krijgen ze opdrachten mee waar ze gedurende een week mee aan de slag kunnen. Om leerlingen genoeg tijd te kunnen bieden, wordt bepaalde lesstof van de klas (bijvoorbeeld rekenen of taal) in compacte vorm aangeboden.

Wanneer start de plusklas?

Juf Bernadette is op dit moment bezig met de voorbereidingen. Woensdag 4 oktober vindt de eerste bijeenkomst voor de kinderen plaats.

Projecten en expertise van ouders, vrienden of familie.

Ook dit jaar willen wij in de plusklas aan projecten gaan werken en gebruik maken van de expertise van ouders, vrienden of familie van de plusklaskinderen. Wij willen de kinderen op verschillende manieren genoeg uitdaging bieden. Dit kunnen wij echter niet alleen. Daarom vragen wij jullie hulp.

Hieronder vindt u een strookje en hier kunt u opschrijven op welke manier u iets zou kunnen betekenen voor de plusklas. Dit mogen natuurlijk ook contacten zijn in de familie of vrienden. Wij hopen dat jullie kunnen bijdragen aan onze projecten. Daarnaast vragen wij ook toestemming voor het deelnemen aan de plusklas. Ook dit staat vermeld op het strookje. Het strookje kunt u inleveren bij juf Bernadette en voor verdere vragen over de plusklas kunt u bij haar terecht.

Met vriendelijke groeten namens het team,

Bernadette Stoffer-Palm

Toestemming en expertise van ouders, vrienden of familie voor de plusklas

Naam leerling: _____

☐ Ja, ik vind het goed dat mijn kind deelneemt aan de plusklas.

☐ Nee, ik vind het niet goed dat mijn kind deelneemt aan de plusklas.

Handtekening ouder/ verzorger:

Hierbij zou ik graag mijn hulp willen aanbieden wat betreft het volgende:

Wie:	Welke expertise (vb. illustraties van boeken, gasties over sport en energie, Spaans, etc.):	Op welke manier (vb. gasties):

proo
 primair openbaar onderwijs
 valburg

Amanietlaan 5, 3852 ZX Ermelo
 Tel. 0341 553 855
decantharel@stichtingproo.nl
www.decantharel.nl www.stichtingproo.nl